

2260 4

VOORLOPIG VERSLAG

(De vroegere stukken zijn gedrukt in de
Zitting 1950—1951)

Zeer vele leden hadden overwegend bezwaar tegen de opzet van dit wetsontwerp.

Volgens de Memorie van Toelichting wordt hiermede geenszins beoogd een definitieve regeling te geven omtrent de keuring van voortkwekingsmateriaal bij tuinbouwgewassen, doch is dit slechts te beschouwen als een noodzakelijke voorlopige voorziening. Beziemen deze voorlopige voorziening, dan blijkt er van enige vertegenwoordiging van de telers in het wetsontwerp geen sprake te zijn. Wel zijn de statuten, de besluiten en de voorschriften van de keuringsinstellingen onderworpen aan de goedkeuring van de Minister. De benoeming van de voorzitter en de overige bestuursleden geschiedt door de Minister evenals die van de secretaris en van hen, die met de algemene technische leiding belast zijn. Voorts behoeven de begroting, de rekening en de tarieven 's Ministers goedkeuring. Tenslotte benoemt de Minister eveneens de voorzitter en de leden van de Raad van Beroep, alsmede de secretaris van die Raad. Het is de vraag, of er nog enige zelfstandige taak voor de aangeslotenen overblijft.

Deze leden begrepen niet, waarom de land- en tuinbouworganisaties niet meer zijn ingeschakeld. Vóór de oorlog is het een en ander steeds goed verlopen onder auspiciën van het bedrijfsleven, zonder dat subsidie werd verstrekt. Zij vreesden, dat aanvaarding van deze voorlopige regeling, mede gezien het met een wetsontwerp tot vervanging van het Kwekersbesluit 1941 gelege verband, zou prejudiciëren op een regeling voor de landbouw, wier organisaties hier positief tegen zijn. Voorkomen dient te worden, dat de exorbitante bevoegdheden, die in 1941 aan de secretaris-generaal zijn voorbehouden, worden bestendigd in handen van de Minister.

Vele andere leden konden zich niet met het voorgaande verenigen. Zij stemden in met de Memorie van Toelichting en achtten het wetsontwerp zeer wel aanvaardbaar, te meer, waar het hier slechts een voorlopige voorziening betreft.

Aldus vastgesteld 4 December 1951.

C. VAN DEN HEUVEL
GROEN
DROESEN
DE RUITER
BORST
DEN HARTOG
VONDELING.

2260 5

MEMORIE VAN ANTWOORD

(Ingezonden 25 Januari 1952)

Wat de opzet van dit wetsontwerp betreft, waartegen zeer vele leden blijkens het Voorlopig Verslag overwegend bezwaar hebben, moge de ondergetekende nog eens onderstrepen, dat het hier om een voorlopige voorziening gaat, welke enerzijds noodzakelijk is om het op dit stuk nog bestaande bezettingsrecht tijdig door een regeling naar Nederlands recht te vervangen, anderzijds slechts zal gelden totdat het onderwerp in het kader van de wet tot vervanging van het Kwekersbesluit 1941 definitief zal zijn geregeld. De ondergetekende geeft er daarom de voorkeur aan in het kader van deze voorlopige voorziening aan de huidige werkwijze en organisatie van de keuringsinstellingen zo weinig mogelijk te veranderen, ook al om zelfs de schijn te vermijden, dat dit voorstel zou prejudiciëren op een regeling voor de landbouw, waaromtrent eerst bij de totstandkoming van de wet ter vervanging van het Kwekersbesluit 1941 met de Staten-Generaal van gedachten zal kunnen worden gewisseld.

De concrete bezwaren van de bovenbedoelde leden blijken zich o.m. te richten tegen de samenstelling van het bestuur en tegen de bevoegdheden van de ondergetekende, twee factoren, welke deze leden de vrees doen koesteren, dat van enige zelfstandige taak van de aangeslotenen geen sprake zal zijn. Uit het navolgende moge blijken, dat de aangeslotenen juist de grootst mogelijke zeggenschap hebben over de samenstelling van het bestuur en dat aan dit bestuur alle bevoegdheden over de gang van zaken in de keuringsinstelling toekomen.

Ook thans reeds hebben de besturen der keuringsinstellingen — gelijk artikel 3, eerste lid, van het ontwerp, onder c van 1°, voorschrijft — een algemeen, de belanghebbenden vertegenwoordigend karakter. Een voor de hand liggende eis, welke ook aan andere keuringsinstellingen, b.v. die, bedoeld in de Landbouwwet 1938, is gesteld. Dit betekent, dat in ieder geval de aangeslotenen en eventueel ook niet-aangeslotenen, voor zover deze laatsten als belanghebbenden bij de activiteit der keuringsinstelling zijn te beschouwen, in het bestuur vertegenwoordigd moeten zijn. Bij de Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor Groentezaden (N.A.K.G.) nu worden de bestuursleden rechtstreeks uit en door de groepen van aangeslotenen gekozen en deze aangeslotenen zijn, zoals ook uit artikel 2 van het ontwerp blijkt, de telers en handelaren. Ook de telers dus, zulks in tegenstelling tot de in het Voorlopig Verslag geuite veronderstelling, waarbij dan onder telers moeten worden verstaan degenen, die zich zelfstandig toeleggen op de teelt van voortkwekingsmateriaal, op zaadteeltgebied dus de selectiebedrijven.

Zouden de leden, in het Voorlopig Verslag aan het woord, het oog hebben gehad op de z.g. „contracttelers”, dan is het juist, dat dezen niet in het bestuur zijn vertegenwoordigd. Deze telers, welke vooral op het gebied van de groentezaden optreden, verrichten slechts teelt-handelingen ten behoeve van de selectiebedrijven, terwijl de typische selectiehandelingen, welke de eigenlijke zaadteelt uitmaken, uitsluitend door het selectiebedrijf worden verricht. Het toezicht van de keuringsinstelling moet dan ook plaats hebben op de selectiebedrijven en niet op de contracttelers, die trouwens ook geen constante groep vormen. Terecht is dan ook alleen de eerste groep aangesloten.

Bij de Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor Boomkwekerijgewassen (N.A.K.B.) geschiedt de bestuursverkiezing op iets andere, maar op niet minder democratische wijze dan bij de N.A.K.G. Daar kiezen de aangeslotenen, waaronder ook weer de telers, in casu dus de boomkwekers, uit hun midden gewestelijke besturen, die op hun beurt het centrale bestuur samenstellen. Contracttelers komen in deze sector niet voor. Wel wordt hier nog één bestuurslid aangewezen door de Nederlandse Fruittelersorganisatie, welk lid dus is te beschouwen als vertegenwoordiger van een groep niet aangesloten belanghebbenden, in casu de gebruikers.

Voor het goed functioneren van een zuiver technische organisatie is het nodig, dat het bestuur wordt gevormd door vakkundige personen. Doordat de aangeslotenen, die immers aan hoge eisen van vakbekwaamheid moeten voldoen, hun eigen bestuursleden kiezen, is een goede functionering gewaarborgd, terwijl bovendien een democratischer stelsel nauwelijks denkbaar is. Daarnaast kan een vertegenwoordiging in het bestuur van de gebruikers, die geen aangeslotenen, maar wel belanghebbenden zijn, van betekenis zijn. Bij de N.A.K.B. is dit dus reeds het geval; bij de N.A.K.G. bestaat de mogelijkheid daartoe eveneens.

Zoals reeds in de aanvang van deze Memorie van Antwoord is opgemerkt, meent de ondergetekende zich van het aanbrengen van wijzigingen in de organisatie en werkwijze der keuringsinstellingen in het kader van deze voorlopige voorziening te moeten onthouden. Wat de bestuurssamenstelling betreft, vertrouwt hij in het voorgaande te hebben aangetoond, dat voor zodanige wijziging ook niet de minste aanleiding bestaat. Integendeel is hij van mening, dat er niets tegen, maar alles vóór is te zeggen om de beginselen, waarnaar de besturen der keuringsinstellingen thans worden samengesteld, in de wet te verankeren. Daartoe is een Nota van Wijziging van het gestelde onder c van 2°. van het eerste lid van artikel 3 bij deze Memorie gevoegd.

Aan de besturen der keuringsinstellingen komen alle bevoegdheden toe, welke ter bereiking van het gestelde doel noodzakelijk zijn. Zo kunnen zij blijkens artikel 3 eisen stellen, waaraan voor toelating als aangeslotene moet zijn voldaan, en kunnen zij een aangeslotene, die niet langer aan deze eisen voldoet, schorsen of schrappen. Zij kunnen voorts alle nodig geachte voorschriften geven, zowel algemene als bijzondere, waaraan de aangeslotenen moeten voldoen, en kunnen de aangeslotene, die deze voorschriften overtreedt, tuchtrechtelijk straffen. De vraag, of er nog enige zelfstandige taak voor de aangeslotenen overblijft, dient bij zulke bevoegdheden van een door de aangeslotenen zelf gekozen bestuur volmondig bevestigend te worden beantwoord, ondanks de bevoegdheden, welke het ontwerp aan de ondergetekende toekent.

Deze bevoegdheden zijn weliswaar groot, maar zeker niet exorbitant, gelijk in het Voorlopig Verslag is gesteld. Het zijn de gebruikelijke bevoegdheden, welke ook ten aanzien van soortgelijke keuringsinstellingen — wederom kan verwezen worden naar de Landbouwwet 1938 — bestaan en welke uitsluitend de strekking hebben het beleid van de keuringsinstelling, die zelf alle bevoegdheden op het betrokken gebied heeft, te toetsen aan het algemeen belang en voorts er voor te waken, dat de keuringsinstelling van haar bevoegdheden ten aanzien van haar aangeslotenen, die door de wet immers tot aansluiting verplicht zijn, een verantwoord gebruik maakt. In dit licht bezien, kan tegen de eis van goedkeuring van de statuten en de bestuursbesluiten en van de begroting, rekening en tarieven in redelijkheid geen bezwaar bestaan en is de benoeming van de voorzitter van het bestuur door de ondergetekende begrijpelijk. Om dezelfde reden zal na de wijziging van punt *c* onder 2°. van het eerste lid van artikel 3 de benoeming der bestuursleden nog aan de goedkeuring van de ondergetekende zijn onderworpen. Hetzelfde geldt voor de benoeming van de secretaris en van degenen, die met de algemene technische leiding zijn belast. Dat de ondergetekende tenslotte de voorzitter, leden en secretaris van de Raad van Beroep benoemt, is allerminst een beknotting van de zelfstandigheid der aangeslotenen, doch veelmeer een waarborg voor de onafhankelijkheid en objectiviteit der beroepsinstantie.

Op de vraag van de in het Voorlopig Verslag aan het woord zijnde leden, waarom de land- en tuinbouworganisaties niet meer zijn ingeschakeld, kan tot antwoord dienen, dat aan deze inschakeling minder behoefte bestond, omdat hier de bedrijfsgenoten zelf rechtstreeks aangesloten konden zijn en als zodanig rechtstreeks hun bestuur konden kiezen. De opmerking, dat een en ander vóór de oorlog steeds goed is verlopen onder auspiciën van het bedrijfsleven, zonder dat subsidie werd verstrekt, zal, naar de ondergetekende meent, op een misverstand berusten, indien daarmee te kennen zou worden gegeven, dat de huidige keuringsinstellingen subsidie genieten. Er is thans, evenmin als vóór de oorlog, sprake van enig subsidie voor deze keuringsinstellingen; zij zijn volledig „self-supporting”.

In de aanvang van deze Memorie werd reeds gesteld, dat dit wetsvoorstel op geen enkele wijze wil prejudiciëren op een regeling voor de landbouw. Hieraan kan nog worden toegevoegd, dat keuringsinstellingen op land- en tuinbouwgebied haar eigen eisen stellen, welke zowel in de opbouw van de instelling als in het te volgen keuringssysteem tot uiting komen. Bij het ontwerpen van een regeling ter vervanging van het Kwekersbesluit 1941 wordt dan ook juist gegaan in de richting van uiteenlopende regelingen voor de land- en tuinbouwsector, zodat het met deze regeling gelegde verband juist geen grond kan geven voor de in het Voorlopig Verslag geuite vrees.

De ondergetekende vertrouwt, dat na deze uiteenzettingen de zeer vele, het eerst in het Voorlopig Verslag aan het woord zijnde leden het ontwerp thans met de vele andere leden, aan het eind van het Verslag aan het woord, aanvaardbaar zullen achten.

*De Minister van Landbouw, Visserij en
en Voedselvoorziening,*

MANSHOLT

2260 6

NOTA VAN WIJZIGING
(Ingezonden 25 Januari 1952)

In artikel 3, eerste lid, onder 2°, wordt:

1°. het gestelde onder *c* als volgt gelezen:

c. dat de benoeming van de voorzitter van het bestuur geschiedt door Onze Minister;

2°. ingevoegd een nieuw onderdeel *d*, luidende:

d. dat de benoeming van de overige bestuursleden onder goedkeuring van Onze Minister geschiedt: voor wat betreft de leden-aangeslotenen door de aangeslotenen of door commissies van de aangeslotenen en voor wat betreft de leden-niet-aangeslotenen door de organisaties, die door Onze Minister zijn aangewezen als organisaties, welke deze belanghebbenden vertegenwoordigen.

De bestaande onderdelen *d* tot *k* worden aangeduid met *e* tot *l*.

2260 7

VERSLAG

De vaste Commissie voor de Landbouw is, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorlopig Verslag nopens dit wetsontwerp, van oordeel, dat door deze gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging over het voorstel genoegzaam is voorbereid.

Vastgesteld 14 Februari 1952.

C. VAN DEN HEUVEL
GROEN
DROESEN
DE RUITER
BORST
DEN HARTOG
VONDELING.